

Minister Finansów

Warszawa, 18 grudnia 2024 roku

Sprawa: Interpelacja nr 6675
Znak sprawy: DPP4.054.3.2024
Kontakt: Kancelaria MF
tel.: +48 22 694 55 55
e-mail: kancelaria@mf.gov.pl

Pan Szymon Hołownia
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację nr 6675 Posła na Sejm Pana Jarosława Sachajko w sprawie warunków funkcjonowania przedsiębiorców, przedstawiam następujące informacje i wyjaśnienia.

W pierwszej kolejności informuję, iż w mojej opinii, adresatem ww. interpelacji nr 6675 i pytań w niej postawionych powinien być w szczególności minister właściwy do spraw gospodarki. Na podstawie art. 9 ust. 1 ustawy z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej [1], dział gospodarka obejmuje sprawy gospodarki, w tym m.in. konkurencyjności gospodarki, współpracy gospodarczej z zagranicą (...) innowacyjności, działalności gospodarczej, w tym przedsiębiorczości i przemysłu, polityki zakupowej państwa, promocji gospodarki polskiej w kraju i za granicą. Zgodnie z art. 9 ust. 2 ww. ustawy, do ministra właściwego do spraw gospodarki należą w szczególności m.in. sprawy dot.:

- kształtowania warunków podejmowania i wykonywania działalności gospodarczej,
- podejmowania działań sprzyjających wzrostowi konkurencyjności oraz innowacyjności gospodarki polskiej,
- rozwoju przedsiębiorczości,
- transformacji cyfrowej gospodarki,
- transformacji do gospodarki obiegu zamkniętego,
- promocji gospodarki, w tym wspierania rozwoju eksportu i inwestycji polskich za granicą oraz wspierania napływu bezpośrednich inwestycji zagranicznych.

Minister właściwy do spraw gospodarki prowadzi też, na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy [2], Centralną Ewidencję i Informację o Działalności Gospodarczej (CEIDG), będącą elektronicznym rejestrem przedsiębiorców, którzy działają w Polsce.

Ponadto, Minister Rozwoju i Technologii (właściwy do spraw gospodarki) cyklicznie przygotowuje przepisy dotyczące deregulacji prawa gospodarczego i administracyjnego – tzw. ustawy deregulacyjne – czyli ustawy wprowadzające zmiany w różnych ustawach,

mające na celu wprowadzenie uproszczeń odnoszących się do wszystkich etapów prowadzenia działalności przez przedsiębiorcę.

Niemniej jednak, odnosząc się do poszczególnych pytań zawartych w interpelacji, przedstawiam poniższe informacje z zakresu właściwości Ministerstwa Finansów oraz będące w posiadaniu resortu.

Ad 1.

Liczba podmiotów według ostatniego dostępnego raportu Głównego Urzędu Statystycznego pn. "Zmiany strukturalne grup podmiotów gospodarki narodowej w rejestrze REGON 2023" który prezentuje dane w podziale na klasy zatrudnieniowe wyniosła ogółem: w 2014 r. – 4 119 671, w 2015 r. – 4 184 409 (wzrost o 1,6% r/r), w 2016 r. – 4 237 691 (+1,3% r/r), w 2017 r. – 4 309 800 (+1,7% r/r), w 2018 r. – 4 365 375 (+1,3% r/r), w 2019 r. – 4 509 916 (+3,3% r/r), w 2020 r. – 4 663 378 (+3,4% r/r), w 2021 r. – 4 836 214 (+3,7% r/r), w 2022 r. – 4 995 042 (+3,3% r/r), w 2023 r. – 5 150 034 (+3,1% r/r).

W 2023 roku liczba mikropodmiotów (zatrudniających 0-9 osób) wyniosła 4 987 893 (wzrost o 3,2% wobec 2022 roku), liczba małych podmiotów zatrudniających 10-49 osób wyniosła 130 954 (spadek o 1,2%), liczba dużych podmiotów (zatrudniających powyżej 50 osób) wyniosła 31 187 (spadek o 0,6%).

Ad 2.

W obszarze danin publicznych, poprawa warunków funkcjonowania firm, w tym otoczenia prawnego, jest jednym z istotnych priorytetów działania Ministerstwa Finansów.

Przykładem działań podejmowanych w ostatnim czasie w podatku dochodowym w celu wsparcia funkcjonowania firm są rozwiązania umożliwiające z dniem 1 stycznia 2025 r. wybór przez przedsiębiorców (osoby fizyczne), prowadzących działalność w niewielkich rozmiarach, kasowej metody rozliczania przychodów i kosztów (tzw. kasowego PIT).

Kasowy PIT będzie fakultatywną formą rozliczeń polegającą na możliwości płacenia podatku PIT przez przedsiębiorcę dopiero po faktycznym otrzymaniu zapłaty za wydany towar lub wykonaną usługę (maksymalnie do 2 lat od dnia wystawienia faktury) oraz potrącaniu kosztów uzyskania przychodów po zapłaceniu za otrzymany towar lub wykonaną usługę. Zasady stosowania kasowego PIT regulują przepisy ustawy z dnia 27 września 2024 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw [3].

Kolejnym przykładem są działania mające na celu obniżenie obciążeń ponoszonych przez przedsiębiorców w zakresie składki zdrowotnej.

W pierwszym etapie, od 1 stycznia 2025 roku, wejdą w życie rozwiązania, dzięki którym przedsiębiorcy będą mogli nie uwzględniać w podstawie wymiaru składki zdrowotnej przychodów z odpłatnego zbycia środków trwałych oraz wartości niematerialnych i prawnych. Dla przedsiębiorców, którzy stosują opodatkowanie skalą podatkową, podatkiem liniowym albo kartą podatkową, zostanie obniżona również minimalna podstawa wymiaru tej składki do 75% minimalnego wynagrodzenia. Zmiany wprowadza ustawa z dnia 6 grudnia 2024 r. o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (druki sejmowe nr 764 i 764-A, druk senacki nr 210).

Zmiany w obszarze składki zdrowotnej, od 1 stycznia 2026 roku, przewiduje procedowany obecnie w Sejmie RP, projekt ustawy o zmianie ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych oraz niektórych innych ustaw (druk nr 838).

Projekt ustawy przewiduje wprowadzenie dwuelementowej podstawy wymiaru składki zdrowotnej dla przedsiębiorców opłacających podatek według skali podatkowej, podatek liniowy lub ryczałt od przychodów ewidencjonowanych:

- część zryczałtowana składki będzie wynosić 9% od 75% minimalnego wynagrodzenia za pracę;
- część urealniona będzie obliczana tylko od nadwyżki dochodów powyżej 1,5-krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia u przedsiębiorców rozliczających się skalą podatkową lub podatkiem liniowym (stawka 4,9%), a u przedsiębiorców rozliczających się ryczałtem – od nadwyżki przychodów powyżej 3-krotności przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia (stawka 3,5%).

W przypadku przedsiębiorców opłacających podatek w formie karty podatkowej składka zostanie obniżona do 9% z 75% minimalnego wynagrodzenia (obecnie 9% minimalnego wynagrodzenia).

Jednocześnie zostanie uchylona możliwość rozliczenia zapłaconych składek zdrowotnych w podatku dochodowym.

Ponadto, Ministerstwo Finansów na bieżąco prowadzi analizy możliwych zmian prawa podatkowego tak, aby uczynić je prostszym i bardziej przyjaznym dla przedsiębiorców. Każda decyzja o wprowadzeniu zmiany w prawie podatkowym wymaga jednak przemyślenia w kontekście wpływu na podatników, których dotyczy, na ich otoczenie i wreszcie na finanse państwa. Obecnie trwają prace koncepcyjne związane ze zmianą ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa [4], które dotyczą szeregu kwestii istotnych dla podatników, takich jak:

1. Zmiany w zakresie oprocentowania nadpłat

Projekt ustawy o zmianie ustawy – Ordynacja podatkowa oraz niektórych innych ustaw (UC24) przewiduje m.in. wprowadzenie zmiany związanej z oprocentowaniem nadpłaty. Stanowi to implementację wyroku Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej z dnia 8 czerwca 2023 r. w sprawie C-322/22.

Proponowana zmiana zapewni oprocentowanie nadpłat powstałych w wyniku orzeczeń TSUE za okres od dnia powstania nadpłaty do dnia jej zwrotu (zaliczenia jej na poczet zaległych lub bieżących zobowiązań podatkowych lub dnia złożenia wniosku o zaliczenie nadpłaty na poczet przyszłych zobowiązań podatkowych), niezależnie od czasu złożenia wniosku o zwrot nadpłaty względem publikacji orzeczenia w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. Taka sama reguła oprocentowania zostanie przyjęta w odniesieniu do nadpłat powstałych w wyniku orzeczeń Trybunału Konstytucyjnego.

2. Zmiany w zakresie przepisów dotyczących interpretacji przepisów prawa podatkowego

Planowane zmiany mają na celu zwiększenie spójności zasad dotyczących wydawania i zakresu ochrony wynikającej z indywidualnych interpretacji przepisów prawa podatkowego, a także zwiększenie pewności i jednolitości wykładni prawa podatkowego oraz ułatwienie podatnikom wykonywania ich obowiązków wynikających z przepisów prawa podatkowego. Prace te są obecnie na etapie analiz wewnętrznych w MF.

3. Zmiany w zakresie raportowania schematów podatkowych

Prowadzone są również prace nad nowelizacją przepisów dotyczących raportowania schematów podatkowych (MDR). W szczególności planowane jest uproszczenie i usystematyzowanie obowiązków m.in. poprzez doprecyzowanie przepisów z obszaru schematów podatkowych oraz ograniczenie niektórych dotychczasowych obowiązków raportowania. Obecnie prace te są na etapie analiz wewnętrznych w MF.

Dodatkowo, wśród działań podejmowanych przez Ministerstwo Finansów, które z pewnością mogą przyczynić się do zwiększenia stabilności funkcjonowania firm i wpływać na budowanie polskiej gospodarki jest budowanie usług cyfrowych w ramach systemu e-Urząd Skarbowy. Wspierają one podatników w wywiązywaniu się z obowiązków podatkowych na kilka kluczowych sposobów:

- **Automatyzacja procesów** - technologie cyfrowe automatyzują procesy związane z obiegiem dokumentów, wydawaniem zaświadczeń, obliczeniami podatkowymi i składaniem deklaracji. Dzięki temu podatnicy unikają błędów wynikających z ręcznego wprowadzania danych, co ułatwia spełnienie wymogów podatkowych. Mogą także uzyskać odpowiedź na swoje pisma w szybszym terminie, np. ponad 50% przedsiębiorców ubiegających się o zaświadczenie o niezaleganiu w podatkach otrzymuje je w zaledwie kilka minut i do tego, całkowicie bezpłatnie.
- **Łatwiejszy dostęp do informacji** - prowadzone przez Ministerstwo Finansów strony www, w szczególności podatki.gov.pl zapewniają szybki dostęp do informacji o przepisach, terminach płatności i obowiązkach, a także o usługach dostępnych w serwisie e-Urząd Skarbowy. Szczegółowe informacje dotyczące udostępnionych usług w e-US dostępne są odpowiednio dla osób fizycznych na stronie [Konto osoby fizycznej](#) oraz dla organizacji na stronie [Konto organizacji](#). Dzięki temu podatnicy mogą lepiej planować i realizować swoje zobowiązania, co pomaga unikać opóźnień w wypełnianiu obowiązków podatkowych.
- **Bezpieczeństwo i transparentność** - zaawansowane systemy ochrony danych zwiększają bezpieczeństwo transakcji podatkowych. Dzięki nim podatnicy oraz organy podatkowe mają pewność, że informacje są przechowywane zgodnie z przepisami dotyczącymi ochrony danych osobowych.
- **Uproszczenie procedur** - cyfrowe rozwiązania umożliwiają bezpieczne, szybkie i wygodne załatwianie spraw urzędowych online. Podatnicy, korzystając z usług udostępnionych w serwisie e-Urząd Skarbowy zarówno z poziomu konta osoby fizycznej, jak i konta organizacji mogą składać i odbierać dokumenty w formie elektronicznej, wysyłać deklaracje podatkowe i na bieżąco śledzić status rozliczeń z urzędem skarbowym.
Dzięki usłudze Raport podatnika przedsiębiorcy mają dostęp do najważniejszych informacji podatkowych na ich temat (czy posiadają zaległości podatkowe, czy prowadzone są wobec nich postępowanie egzekucyjne, czy złożyli niezbędne deklaracje podatkowe, a złożone deklaracje są poprawne pod względem rachunkowym, itp.).
W e-Urzędzie Skarbowym dostępna jest również usługa Historia deklaracji, która umożliwia przeglądanie, pobranie i wydrukowanie deklaracji złożonych elektronicznie, z zakresu podatku: PIT, CIT, PCC, SD i VAT.
- **Obniżenie kosztów administracyjnych** - usługi cyfrowe zmniejszają potrzebę papierowej dokumentacji i oszczędzają czas poświęcany na ręczne wypełnianie formularzy. Dzięki temu podatnicy mogą skoncentrować się na innych aspektach prowadzenia działalności.

W tym miejscu zwracam także uwagę na usługi cyfrowe w postaci kreatorów pism i formularzy (deklaracji) dostępne w e-Urzędzie Skarbowym

Kreatory pism i formularzy pomagają podatnikom w wywiązywaniu się z obowiązków podatkowych, oferując konkretne korzyści:

- Unikanie błędów formalnych - kreatory zapewniają, że wszystkie niezbędne dane są poprawnie wprowadzone, a wymagane pola wypełnione. Dzięki temu podatnicy unikają pomyłek, które mogą prowadzić do konieczności składania poprawek.
- Oszczędność czasu - gotowe szablony i wskazówki krok po kroku przyspieszają proces przygotowania pism, w tym deklaracji podatkowych i różnego rodzaju wniosków. Podatnicy nie muszą szukać wzorów ani przepisów - kreatory generują odpowiednie dokumenty automatycznie.
- Przystępność i prostota - kreatory są zaprojektowane w sposób intuicyjny, co sprawia, że nawet osoby bez doświadczenia w kwestiach podatkowych mogą łatwo przygotować prawidłowe dokumenty. Dzięki temu proces staje się mniej stresujący i bardziej dostępny.
- Zgodność z przepisami - kreatory są regularnie aktualizowane o zmiany w przepisach podatkowych, co zapobiega wprowadzeniu nieaktualnych informacji lub niepoprawnych formularzy. Minimalizuje to ryzyko pomyłek i pomaga w terminowym wywiązywaniu się z obowiązków przez podatników.
- Przechowywanie dokumentów - e-Urząd Skarbowy oferuje możliwość przechowywania przygotowanych dokumentów, co pozwala na łatwy dostęp do nich w przyszłości. Ułatwia to dokumentowanie historii pism, czy złożonych deklaracji, co może być pomocne w razie kontroli lub odwołania.

Usługi cyfrowe stają się nieocenionym wsparciem dla podatników, pomagając im nie tylko zaoszczędzić czas, ale także zwiększyć pewność, że ich obowiązki są wypełniane zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa. Dzięki tym narzędziom podatnicy mogą łatwiej, szybciej i bezpieczniej rozliczać się z fiskusem, unikając ryzyka błędów i ew. dodatkowych sankcji.

Ad 3.

Według Krajowej Ewidencji Podatników (dane w gestii Ministerstwa Finansów) w okresie między 13 grudnia 2023 roku a końcem listopada 2024 roku liczba wybranych klas podmiotów (działalność gospodarcza, spółki cywilne i handlowe), które zawiesiły działalność gospodarczą wyniosła 315 670. Natomiast liczba podmiotów, które odwiesiły działalność gospodarczą wyniosła 251 403. Podsumowując, liczba zawieszonych podmiotów netto wzrosła o 64 267. W przypadku samej tylko działalności gospodarczej (mikro podmioty) liczba zawieszonych działalności gospodarczych wyniosła 301 424, natomiast liczba odwieszonych działalności gospodarczych 243 819, wzrost netto liczby zawieszonych podmiotów wyniósł 57 605.

W tym samym okresie liczba podmiotów (działalność gospodarcza, spółki cywilne i handlowe), które zamknęły działalność wyniosła 176 021 natomiast podmiotów, które otworzyły działalność gospodarczą 292 675, co dało ostatecznie przyrost netto otwartych podmiotów o 116 654. Liczba podmiotów na działalności gospodarczej (mikro podmioty), które zamknęły działalność wyniosła 155 754 a tych, które otworzyły działalność gospodarczą wyniosła 289 865. Ostatecznie liczba netto podmiotów typu działalność gospodarcza, które otworzyły w tym okresie działalność wyniosła plus 134 111.

W ostatecznym rozrachunku, zmiana liczby aktywnych podmiotów (działalność gospodarcza, spółki cywilne i handlowe) rozumiana jako podmioty, które otworzyły działalność (zarejestrowały) i podmiotów, które nie zawiesiły działalności wyniosła plus 69 844 w okresie między 13 grudnia 2023 roku a końcem listopada 2024 roku.

Ad 4.

Jak wskazano na wstępie niniejszego pisma informacjami w przedmiotowym zakresie może dysponować właściwy do spraw gospodarki Minister Rozwoju i Technologii.

Ad 5.

Przede wszystkim zauważam, że zgodnie z najnowszą publikacją Głównego Urzędu Statystycznego pn. „Wyniki finansowe przedsiębiorstw niefinansowych w okresie styczeń-wrzesień 2024 roku” zużycie energii w okresie styczeń-wrzesień 2024 roku stanowiło 3,1% całkowitych kosztów i było niższe o 0,5 pp. względem analogicznego okresu poprzedniego roku. Jednocześnie, według „Biuletynu Statystycznego Nr 10/2024” opublikowanego przez GUS, wskaźnik cen produkcji sprzedanej przemysłu za wrzesień 2024 roku wyniósł dla dóbr związanych z energią 87,3 względem analogicznego okresu roku poprzedniego, co oznacza spadek cen energii o prawie 13% r/r.

Jednocześnie warto pamiętać, że udział kosztów energii w kosztach ogółem jest różnicowany. Na podstawie „Szybkiego Monitoringu NBP”, Nr 04/22 (październik 2022 r.), wiadomo, że:

- 54% firm przeznaczają na energię nie więcej niż 1% kosztów operacyjnych,
- dalszych 16% między 1% a 2%,
- kolejnych 17% od 2% do 5%,
- to pozostałe 13% firm musi przeznaczyć ponad 5% swoich wydatków na zakup energii,
- z czego dla nieco ponad 2% przedsiębiorstw udział kosztów energii w kosztach przekracza 20%.

Dodatkowo informuję, że w przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym, podatnicy mogą ubiegać się o przyznanie indywidualnych ulg na zasadach ogólnych wynikających z przepisów Ordynacji podatkowej.

W dziale III Ordynacji zawarte są m. in. przepisy rozdziału 7a – Ulgi w spłacie zobowiązań podatkowych, regulujące zasady udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych, w tym ulg na wniosek podatnika prowadzącego działalność gospodarczą. W przypadkach uzasadnionych ważnym interesem podatnika lub interesem publicznym, podatnicy mogą wystąpić do organu podatkowego z wnioskiem o udzielenie indywidualnej ulgi w spłacie zobowiązania podatkowego na podstawie art. 67a § 1 Ordynacji podatkowej. Na wniosek podatnika organ może udzielić ulgi w postaci:

- 1) odroczenia terminu płatności podatku lub rozłożenia zapłaty podatku na raty,
- 2) odroczenia lub rozłożenia na raty zapłaty zaległości podatkowej wraz z odsetkami za zwłokę lub odsetek od nieuregulowanych w terminie zaliczek na podatek,
- 3) umorzenia w całości lub w części zaległości podatkowych, odsetek za zwłokę lub opłaty prolongacyjnej.

Umorzenie zaległości podatkowej powoduje również umorzenie odsetek za zwłokę w całości lub w takiej części, w jakiej została umorzona zaległość podatkowa.

Przesłanki udzielania ulg w spłacie zobowiązań podatkowych wobec podatników prowadzących działalność gospodarczą określa art. 67b § 1 Ordynacji podatkowej. Przedmiotowe ulgi mogą być udzielane tej kategorii podatników, jeżeli:

- 1) nie stanowią pomocy publicznej,

- 2) stanowią pomoc de minimis - w zakresie i na zasadach określonych w bezpośrednio obowiązujących aktach prawa wspólnotowego dotyczących pomocy w ramach zasady de minimis,
- 3) stanowią pomoc publiczną udzieloną na cele enumeratywnie wymienione w art. 67b § 1 pkt 3 ustawy, m.in. w celu naprawienia szkód wyrządzonych przez klęski żywiołowe lub inne nadzwyczajne zdarzenia.

W odniesieniu do należności przypadających od płatnika (lub inkasenta) mogą być stosowane ulgi w postaci rozłożenia na raty i odroczenia zapłaty (art. 67c § 1 ustawy).

Przesłanki „ważnego interesu podatnika” i „interesu publicznego” podlegają ocenie organu podatkowego z uwzględnieniem konkretnych okoliczności występujących w indywidualnej sprawie danego podatnika. „Ważny interes podatnika” to sytuacja, gdy z powodu nadzwyczajnych, czy losowych przypadków, podatnik nie jest w stanie wywiązać się z obowiązków podatkowych w wyniku np. utraty możliwości zarobkowania, utraty majątku, a także wystąpienia innych okoliczności wpływających na jego sytuację ekonomiczną.

Wyżej wymienione przesłanki są na tyle elastyczne, że powinny pozwolić organowi podatkowemu uwzględnić indywidualną sytuację podatnika, oraz dokonać oceny możliwości udzielenia mu wnioskowanej ulgi „z perspektywy pozwolenia na ustabilizowanie sytuacji firmy, oddalenia ryzyka jej upadku, umożliwienia kontynuowania działalności dzięki odzyskaniu szansy na normalne funkcjonowanie (...)”.

Końcowo informuję, że Ministerstwo Finansów w zakresie swojej właściwości, opiniuje projekty rozwiązań, w tym w zakresie wspierania przedsiębiorców, przygotowane przez inne resorty, a następnie przyjmowane w trakcie rządowego procesu legislacyjnego, np. zaproponowany przez Ministra Rozwoju i Technologii, a przyjęty w listopadzie br. w formie uchwały Rady Ministrów, program rządowy Pomoc dla przemysłu energochłonnego związana z cenami gazu ziemnego i energii elektrycznej w 2024 roku.

Podstawa Prawna

1. Ustawa z dnia 4 września 1997 r. o działach administracji rządowej
| Dz. U. z 2024 r. poz. 1370
2. Ustawa z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy
| Dz. U. z 2022 r. poz. 541
3. Ustawa z dnia 27 września 2024 r. o zmianie ustawy o podatku dochodowym od osób fizycznych oraz niektórych innych ustaw
| Dz. U. z 2024 r. poz. 1593
4. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa
| Dz. U. z 2023 r. poz. 2383, z późn. zm.

Z wyrazami szacunku

Z upoważnienia Ministra Finansów

Marcin Łoboda

Sekretarz Stanu Szef Krajowej Administracji Skarbowej